

ÇİİM:

47. YIL
YEAR

2011 LABOUR STATISTICS AND LABOUR COST

2011 ÇALIŞMA İSTATİSTİKLERİ VE İŞGÜCÜ MALİYETİ

TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU
TURKISH CONFEDERATION OF EMPLOYER ASSOCIATIONS

2011 LABOUR STATISTICS AND LABOUR COST

TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU
TURKISH CONFEDERATION OF EMPLOYER ASSOCIATIONS

2011 ÇALIŞMA İSTATİSTİKLERİ VE İŞGÜCÜ MALİYETİ

ARAŞTIRMA KAPSAMINA GİREN ÜYE İŞVEREN SENDİKALARI

THE AFFILIATED EMPLOYER ASSOCIATIONS COVERED IN THE RESEARCH

	İSİM NAME	İŞKOLU INDUSTRY
1.	Türkiye Ağaç Sanayii İşverenleri Sendikası Turkish Wood Industry Employers' Association	AĞAÇ WOOD
2.	Türkiye Cam, Çimento ve Toprak Sanayii İşverenleri Sendikası Turkish Glass, Cement and Clay Industry Employers' Association	CAM GLASS
3.	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası (ÇEİS) Cement Industry Employers' Association	ÇİMENTO CEMENT
4.	Türkiye Deri Sanayii İşverenleri Sendikası (TÜDİS) Leather Industry Employers' Association of Turkey	DERİ LEATHER
5.	Türkiye Gıda Sanayii İşverenleri Sendikası (TÜGİS) Food Industry Employers' Association of Turkey	GIDA FOOD
6.	İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Pharmaceutical Industry Employers' Association	İLAÇ PHARMACEUTICALS
7.	Türkiye Selüloz, Kağıt ve Kağıt Mamülleri Sanayii İşverenleri Sendikası Turkish Employers' Association of Cellulose, Paper and Paper Products Industries	KAĞIT PAPER
8.	Türkiye Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik Sanayii İşverenleri Sendikası (KİPLAS) Chemicals, Petroleum, Rubber and Plastics Industry Employers' Association of Turkey	KİMYA CHEMICALS
9.	Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) Turkish Employers' Association of Metal Industries	METAL METAL
10.	Mahalli İdareler Kamu İşveren Sendikası (MİKSEN) Local Administration Public Employers' Association	YEREL YÖNETİM LOCAL ADMINISTRATION
11.	Mahalli İdareler İşverenleri Sendikası (MİS) Local Administrations Employers' Association	YEREL YÖNETİM LOCAL ADMINISTRATION
12.	Türkiye Şeker Sanayii İşverenleri Sendikası Sugar Industry Employers' Association of Turkey	ŞEKER SUGAR
13.	Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Turkish Textile Employers' Association	TEKSTİL TEXTILE
14.	Türkiye Toprak, Seramik, Çimento ve Cam Sanayii İşverenleri Sendikası Clay, Ceramic, Cement and Glass Industry Employers' Association of Turkey	TOPRAK CLAY
15.	Turizm Endüstrisi İşverenleri Sendikası Tourism Industry Employers' Association	TURİZM TOURISM

İÇİNDEKİLER

	ARAŞTIRMANIN KAPSAMI, YÖNTEMİ VE ANA SONUÇLARI.....	4
1.	TARİHÇE.....	5
2.	ARAŞTIRMA KAPSAMI.....	6
3.	İSTİHDAM.....	6
	3.1. İstihdamın Cinsiyete Göre Yapısı.....	6
	3.2. Çalışanların Kıdemleri.....	10
4.	SENDİKALAŞMA.....	11
5.	İŞGÜCÜ MALİYETİ.....	11
	5.1. İşgücü Maliyetinin Bölünüşü.....	11
	5.2. Çalışılan Saat Başına İşgücü Maliyeti.....	11
6.	YAN ÖDEMELER.....	15
7.	SOSYAL ÖDEMELERİN BÖLÜNÜŞÜ.....	16
8.	İŞÇİLERİN MEDENİ HALİ VE ÇOCUK SAYISI.....	17
9.	İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMU.....	17
10.	PERSONEL GİRİŞ – ÇIKIŞLARI.....	17
11.	ZORUNLU İSTİHDAM.....	23

ARAŞTIRMA KAPSAMI VE YÖNTEMİ

- Sunulan araştırma 1965'ten beri her yıl yapılmakta olup, aşağıdaki veriler 2011 yılına aittir.
- Araştırmaya 15 İşveren Sendikasına üye 374 işletme dahil edilmiştir.
- Ortalama tüm personel sayısı 205 006'dır.
- İşletme düzeyinde anket yöntemi uygulanmıştır.

THE COVERAGE AND METHOD OF THE RESEARCH

- *This research has been conducted annually since 1965. The result of the research for the year of 2011 is presented below.*
- *Some 374 enterprises which are the members of 15 Employer Associations were covered.*
- *Average number of total employees included is 205 006.*
- *The information is collected through a questionnaire at the enterprise level.*

ANA SONUÇLAR

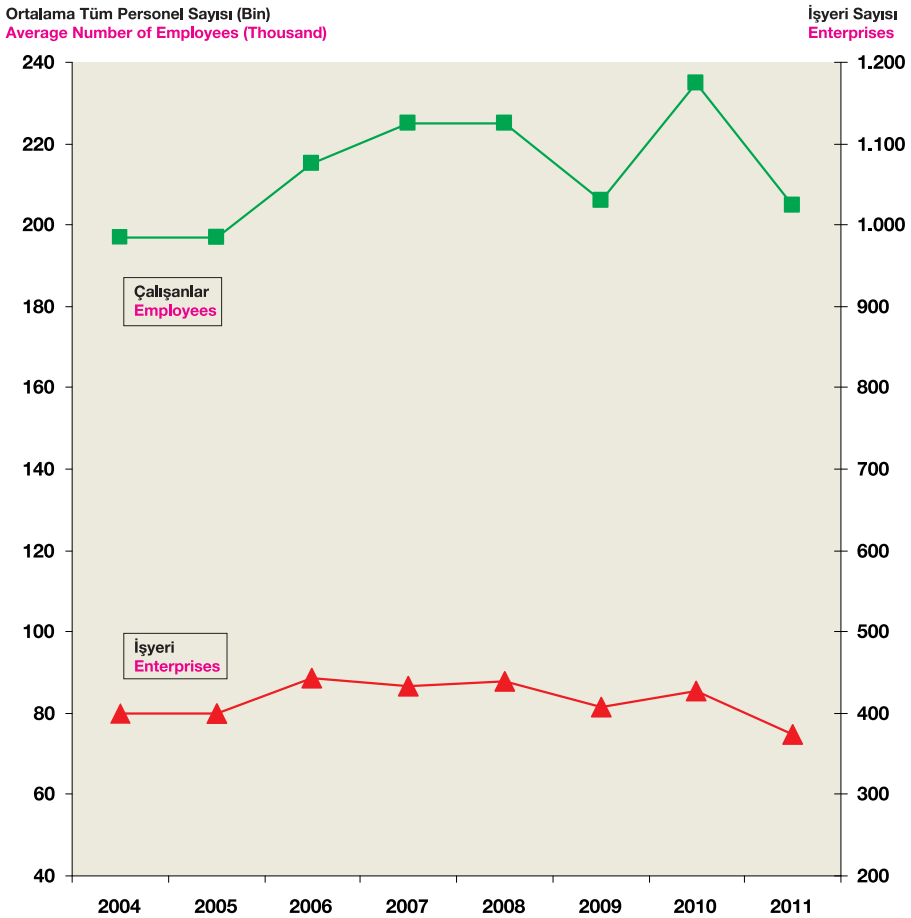
- İstihdamın en yüksek olduğu ay Ekim, en düşük olduğu ay Şubat'tır.
- Çalışanlar arasında kadınların ağırlığı % 11.3'tür.
- Ortalama kıdem yılı 9.1'dir. 186 591 kişinin 30 gün üzerinden potansiyel kıdem tazminatı yükü 4 milyar 546 milyon TL'dir.
- Sendikalaşma oranı % 73.2'dir. Sendikalı işçilerin % 88.3'ünü TÜRK-İŞ temsil etmektedir.
- Toplam işgücü maliyetinin % 36.4'ü çıplak ücret, % 63.6'sı yan ödemelerdir. Yan ödemelerin toplam işgücü maliyeti içindeki dağılımı ise sosyal ödemeler % 34; ikramiye, prim v.b. ödemeler %16.9; tatil ve izin ücretleri % 11.6 ve diğer personel giderleri % 1.1 şeklindedir.
- Sosyal ödemeler içinde en yüksek harcama SGK işveren primleri için yapılmaktadır (% 40.3).
- Fiilen çalışılan saat başına ortalama işgücü maliyeti 19.03 TL'dir. Bu, fiilen çalışılan gün başına işçilik maliyetinin 142.7 TL olduğunu göstermektedir.
- İşçilerin % 21.6'sı bekâr, % 11.5'i çocuksuz evlidir. İki çocuklu işçilerin oranı % 30.9, bir çocuklu işçilerin ise % 24.9'dur.
- İşçilerin % 17.2'si ilkokul, % 11'i ortaokul, % 59.9'u lise, % 11.8'i yüksek öğrenim mezunudur. Sadece okur-yazar olanların payı % 0.1 iken, okuma-yazma bilmeyen işçi sayısı ortalamalara yansımayacak düzeydedir. Meslek okullarından mezun işçilerin toplam işçi sayısına oranı % 53.3'tür.
- Ağırlıklı aritmetik ortalama olarak, yıllık "işe alınma oranı" % 19.8, "işten ayrılma oranı" % 16.4'tür.
- Zorunlu istihdam konusunda veri derlenen 236 işyerinde 4 350 kişi (toplam işçi sayısına oranı % 6.57) zorunlu istihdam yükümlülükleri gereğince çalıştırılmıştır.

1. TARİHÇE

1963 yılında 274 sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle Çalışma İstatistikleri daha büyük önem kazanmış ve geniş kapsamlı Çalışma İstatistiklerine duyulan ihtiyaç artmıştır.

1965 yılı ortalarında Merkezini İstanbul'dan Ankara'ya nakleden Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), öncelikle Üye Sendikalarının ve üyelerinin ihtiyacını gidermek, öte yandan Çalışma İstatistikleri alanındaki bu boşluğu hiç değilse kısmen doldurmak amacıyla, 1966 yılında (kapsamı 1965 yılı) üyelerinden veri derleme, değerlendirme, yayımlama ve üyelerine sunma faaliyetine başlamış (*) ve bu hizmetini, her yıl aralıksız sürdürmüştür.

Bir fikir vermek için, son sekiz yıla ait "Çalışma İstatistikleri ve İşgücü Maliyeti" anketlerimizle kavranan üye işyerleri ve burada çalışan yıllık ortalama tüm personel sayılarının seyri (Şekil 1) de gösterilmiştir.

ŞEKİL 1. YILLAR İTİBARIYLA ARAŞTIRMA KAPSAMINA GİREN İŞYERİ VE ORTALAMA TÜM PERSONEL SAYILARI
DIAGRAM 1. NUMBER OF ENTERPRISES AND AVERAGE OF EMPLOYEES COVERED IN THE RESEARCH BY YEARS

(*) Bkz. İŞVEREN Dergileri, 1967, Cilt V, Ocak, Şubat, Mart, Nisan sayıları, Sh. 6-8, 8-9, 9-11, 13-15.

2. ARAŞTIRMA KAPSAMI

2011 yılı “Çalışma İstatistikleri ve İşgücü Maliyeti” araştırması, Konfederasyonumuza bağlı İşveren Sendikaları aracılığıyla 374 üye işyerinde uygulanmıştır. Anket kapsamındaki bu işyerleri, 15 İşveren Sendikası itibariyle (Tablo 1) deki gibi bir dağılım göstermiştir.

(TABLO: 1)

İŞKOLLARI İTİBARIYLA ARAŞTIRMA KAPSAMINDAKİ İŞYERLERİ SAYISI, 2011
THE NUMBER OF ENTERPRISES COVERED IN THE RESEARCH BY INDUSTRIES, 2011

AĞAÇ	6	METAL (MESS)	132
WOOD		METAL	
CAM	9	ŞEKER	32
GLASS		SUGAR	
ÇİMENTO (ÇEİS)	47	TEKSTİL	46
CEMENT		TEXTILE	
DERİ (TÜDİS)	6	TOPRAK	5
LEATHER		CLAY	
GIDA (TÜGİS)	9	TURİZM	6
FOOD		TOURISM	
İLAÇ (İEİS)	14	YEREL YÖNETİM (MİKSEN)	9
PHARMACEUTICALS		LOCAL ADMINISTRATION	
KAĞIT	7	YEREL YÖNETİM (MİS)	31
PAPER		LOCAL ADMINISTRATION	
KİMYA (KİPLAS)	15	TOPLAM	374
CHEMICALS		TOTAL	

3. İSTİHDAM

Araştırma kapsamına giren 374 işyerinde 2011 yılında ortalama 205 006 kişi çalışmış ve istihdam açısından, işyeri büyüklüğü 548 kişi olmuştur. İşyeri başına düşen ortalama tüm personel sayısı Yerel Yönetim (MİKSEN) işkolunda 1 552 kişiyle en yüksek düzeydedir (Tablo 2).

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde istihdamın 2011 ayları itibariyle gösterdiği seyir (Şekil 2) de belirtilmiştir.

(Şekil 2) nin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, 14 işkolunda istihdamın en yüksek olduğu ay Ekim, düşük olduğu ay ise Şubat'tır. Şeker işkolundaki, sonbahar aylarına rastlayan pancar işleme kampanyası ile Turizm işkolundaki mevsimlik çalışmalar, istihdamı etkilemektedir. Söz konusu iki işkolu hariç tutulduğunda, istihdamın Ekim ayına kadar hafifçe arttığı, Kasım ayında ise sert biçimde azaldığı anlaşılmaktadır.

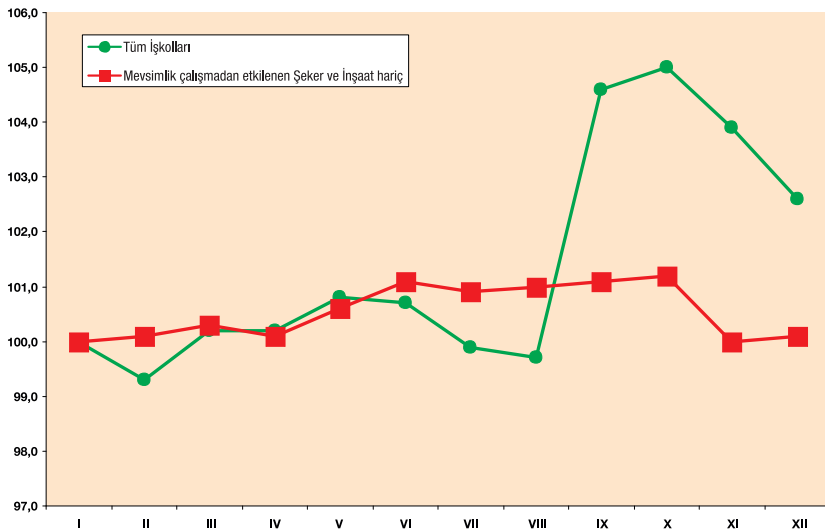
3.1. İstihdamın Cinsiyete Göre Yapısı

İşkolları ve Aralık ayı itibariyle çalışan “işçi” ve işçi ile birlikte memur, teknik personel ve yöneticilerden oluşan “tüm personel” sayıları ve bunların cinsiyetlerine göre ayrımı (Tablo 3) te açıklanmıştır. Nispi olarak, en az kadın personelin çalıştığı işkolu Cam ve en çok kadın personelin çalıştığı işkolu Gıda'dır. Öte yandan, Araştırma kapsamındaki işkolları genelinde “tüm personel” içinde kadınların payı, ortalama olarak % 11.3'tür.

(TABLO: 2)
İŞKOLLARI İTİBARIYLA ORTALAMA İSTİHDAM, 2011
EMPLOYMENT BY INDUSTRIES, 2011

İşkolu Industry	Ortalama Tüm Personel Average of Employees	İşyeri Başına Ortalama Tüm Personel Average of Employees per Enterprise
AĞAÇ WOOD	1 095	183
CAM GLASS	5 865	652
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	9 584	204
DERİ (TÜDİS) LEATHER	300	50
GIDA (TÜGİS) FOOD	5 781	642
İLAÇ (İEİS) PHARMACEUTICALS	4 551	325
KAĞIT PAPER	1 449	207
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	5 117	341
METAL (MESS) METAL	119 562	906
ŞEKER SUGAR	13 138	411
TEKSTİL TEXTILE	18 088	393
TOPRAK CLAY	1 533	307
TURİZM TOURISM	1 126	188
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	13 970	1 552
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 847	124
TOPLAM/ TOTAL	205 006	548

ŞEKİL 2. 2011 YILINDA İSTİHDAMIN SEYRİ (OCAK=100)
DIAGRAM 2. EMPLOYMENT DEVELOPMENTS IN 2011 (JANUARY=100)

NOT: MESS'e ilişkin bilgiler tamamlanamadığından değerlendirme dışı bırakılmıştır.
NOTE: Because of incomplete data MESS is left out of evaluation.

(TABLO: 4)
2011 YILI SONUNDA ÇALIŞANLARIN KIDEM YILLARI İTİBARIYLA BÖLÜNÜŞÜ (%)
DISTRIBUTION OF SENIORITY BY END OF 2011

İşkolu Industry	0-1	1	2	3	4	5	6-10	11-15	16-20	21-25	26+	Çalışanlar Toplamı Employees
AĞAÇ WOOD	9.7	9.3	5.2	9.3	7.8	4.4	20.3	16.7	11.3	5.1	0.9	100
CAM GLASS	4.5	4.1	1.9	3.6	5.0	7.8	14.9	21.2	22.0	13.4	1.5	100
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	6.6	5.0	3.9	9.1	8.7	8.0	23.9	19.4	7.2	7.1	1.3	100
DERİ (TÜDİS) LEATHER	7.8	6.8	10.1	13.5	15.5	6.1	18.6	18.2	3.4	0.0	0.0	100
GIDA (TÜGİS) FOOD	5.2	8.5	14.9	7.4	11.6	10.6	24.6	11.2	4.0	1.6	0.5	100
İLAC (İEİS) PHARMACEUTICALS	17.8	11.2	7.7	9.8	6.6	5.6	13.5	12.9	12.5	1.8	0.6	100
KAĞIT PAPER	8.7	7.8	4.8	5.3	7.1	7.2	26.5	16.1	11.7	4.0	0.8	100
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	9.9	9.8	10.0	11.1	9.3	6.6	16.8	14.5	7.0	3.7	1.3	100
METAL (MESS) METAL	12.3	10.1	5.8	5.6	10.2	7.5	22.6	14.5	6.7	4.2	0.5	100
ŞEKER SUGAR	0.1	0.2	0.4	1.1	4.4	5.7	27.6	22.8	13.7	11.5	12.7	100
TEKSTİL TEXTILE	16.6	13.6	8.0	5.4	7.2	9.3	20.1	11.8	5.7	2.4	0.0	100
TOPRAK CLAY	13.8	9.5	4.7	3.9	9.9	8.4	19.1	18.8	9.2	2.0	0.9	100
TURİZM TOURISM	11.9	7.3	6.1	8.3	7.2	10.7	11.9	11.2	17.3	5.4	2.6	100
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	0.8	0.5	0.6	1.8	6.5	8.4	5.1	43.2	13.5	15.4	4.3	100
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	0.7	0.7	1.0	0.3	0.8	1.6	28.7	33.5	15.8	15.2	1.8	100
TOPLAM TOTAL	10.2	8.4	5.4	5.3	8.8	7.6	21.1	17.4	8.3	5.7	1.7	100

3.2. Çalışanların Kıdemleri

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan, işçi dahil, tüm personelin yıllar itibarıyla kıdemleri incelendiğinde, 15 işkolunun oluşturduğu genel toplam içinde, 6-10 yıl kıdemli personelin % 21.1 ile en yüksek, 26 ve daha fazla kıdemli olanların ise % 1.7 ile en düşük düzeyde bulunduğu anlaşılmaktadır.

(Tablo 4) te de görüldüğü üzere, çalışanların % 45.7'sinin 5 ve daha az yıl kıdeme sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Bir yıldan az kıdemli personeli dikkate almamak suretiyle yapılan hesaplamalarda, 2011 yılı sonunda çalışan 186 591 kişinin toplam kıdemlerinin 1 706 044 yıl olduğu belirlenmiştir. Bu durumda, kişi başına ortalama kıdem süresi, yaklaşık 9.1 yıldır.

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde kıdem tazminatı bazı, yılda 30 günlük ücret tutarı olarak alınmış, 15 işkolunda çalışan 186 591 kişinin kıdem yılı toplamı 1 706 044 rakamına dayanarak yapılan hesaplamalar sonucu, araştırma kapsamındaki işverenlerin yükümlü oldukları "potansiyel kıdem tazminatı" tutarının, 2011 yılında yaklaşık 4 milyar 546 milyon TL'ni bulduğu saptanmıştır.

Buna göre 2011 yılında, çalışan başına ortalama kıdem tazminatı yükü, yaklaşık 24 bin 366 TL olmaktadır.

(TABLO: 5)
2011 ARALIK AYI İTİBARIYLA ÇALIŞANLARIN SENDİKALAŞMASI (*)
PERCENTAGE OF UNIONISED EMPLOYEES (December, 2011)

İşkolu Industry	Tüm Personel Employees	Sendikalı Personel (%) Union Members
AĞAÇ WOOD	1 124	25.9
CAM GLASS	5 871	79.2
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	9 580	63.2
DERİ (TÜDİS) LEATHER	296	67.6
GIDA (TÜGİS) FOOD	6 003	18.7
KAĞIT PAPER	1 463	57.4
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	4 847	29.6
METAL (MESS) METAL	121 231	74.8
ŞEKER SUGAR	14 584	91.7
TEKSTİL TEXTILE	18 440	69.3
TOPRAK CLAY	1 461	63.7
TURİZM TOURISM	1 023	44.4
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	13 730	92.9
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 358	90.8
TOPLAM TOTAL	203 011	73.2

(*) İLAÇ'a ilişkin bilgiler tamamlanamadığından değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Because of incomplete data the PHARMACEUTICALS is left out of evaluation.

4. SENDİKALAŞMA

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan tüm personelin % 73.2'si bir işçi sendikasına üye bulunmaktadır (Tablo 5).

2011 Aralık ayında çalışanların üye oldukları işçi sendikalarının hangi işçi konfederasyonlarına bağlı bulundukları (Tablo 6) da belirtilmiştir.

(Tablo 6) dan, araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan sendikalı personel toplamının % 88.3'ünün TÜRK-İŞ'e, % 6.9'unun DISK'e, % 4.6'sının HAK-İŞ'e bağlı sendikalara üye olduğu anlaşılmaktadır.

5. İŞGÜCÜ MALİYETİ

5.1. İşgücü Maliyetinin Bölünüşü

2011 yılında anket kapsamındaki 374 işletmede, işçiler kapsamında (diğer personel hariç) toplam işgücü maliyeti -fazla çalışma ödemeleri hariç- yaklaşık 6 milyar 36 milyon TL'dir.

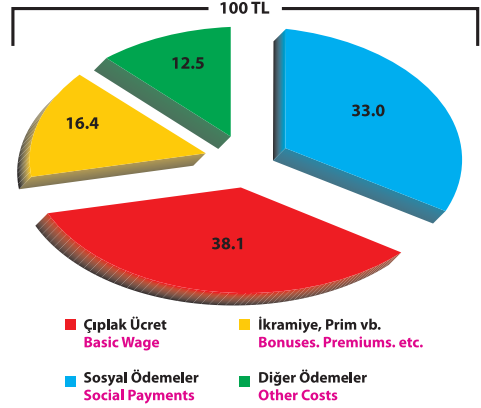
Toplam işgücü maliyetinin %36.4'ünü "çıplak ücret"⁽¹⁾; % 8.6'sını "hafta tatili ve genel tatil ücretleri"; % 3'ünü "izin ücretleri"; %16.9'unu "ikramiye, prim v.b."; % 34'ünü "sosyal ödemeler" ve %1.1'ini "diğer" personel giderleri oluşturmaktadır (Tablo 7).

5.2. Çalışılan Saat Başına

İşgücü Maliyeti

Bilindiği gibi, bir yılda "fili" çalışma süresi çeşitli nedenlerle, 365 takvim gününün çok altındadır. Fiilen çalışılan saat başına işçilik maliyetini bulmak için çalışma karşılığı olmaksızın ücret ödenen 52 gün hafta tatili, ortalama 22 gün yıllık izin, 12 gün ulusal bayram ve genel tatil (bu tatil günlerinden bazılarının hafta tatiline rastladıkları gözönüne alınmaktadır) ve 4 gün hastalık veya diğer mazeret izinlerini düşmek gerekmektedir. Diğer deyimle, toplam 90 gün tutan çalışılmayan ancak ücret ödemesi yapılan günler, 365 günden düşülmek suretiyle fiilen çalışılan saat başına ortalama işgücü maliyeti yılda (275 gün x 7.5 saat = 2 062.5 saat) esası üzerinden hesaplanmaktadır.⁽²⁾

Bu şekilde hesaplanan çalışılan saat başına ortalama işgücü maliyeti; en az 11.88 TL ile en çok 30.92 TL arasında değişmekte, 15 işkolunda ise ortalama 19.03 TL olmaktadır. Buna göre, fiilen çalışılan gün başına işçilik maliyeti 142.7 TL'dir (Tablo 8).

ŞEKİL 5. 2011 YILI SONUNDA İŞÇİLERİN MEDENİ HALİ VE ÇOCUK SAYISI
DIAGRAM 5. MARITAL STATUS AND NUMBER OF CHILDREN BY END OF 2011

(1) Çıplak Ücret: Fiilen çalışılan normal süreler karşılığında hakedilen ücrettir. Buna, çalışma karşılığı olmaksızın ödenen hafta tatili, genel tatil, yıllık izin ve diğer izin ücretleri dahil değildir.

Basic wage is the pay for normal time actually worked. Payments for time not worked (weekends, public holidays, annual holidays and other paid leaves) are excluded.

(2) MESS'te 1964.6 Saat/Yıl'dır.

1964.6 Hour/Year in MESS.

(TABLO: 6)
2011 ARALIK AYI İTİBARIYLA SENDİKALİ PERSONEL VE İŞÇİ KONFEDERASYONLARI ⁽¹⁾
UNION MEMBERS AND LABOUR CONFEDERATIONS (December, 2011)

İş kolü Industry	Sendikali Toplam Personel Total Union Members	TÜRK-İŞ		HAK-İŞ		DİSK		KAMU-SEN, KESK ve MEMURSEN ⁽²⁾		BAĞIMSIZ	
		Sayı Number	%	Sayı Number	%	Sayı Number	%	Sayı Number	%	Sayı Number	%
AGAÇ WOOD	291	291	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-
CAM	4 648	4 648	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-
GLASS	6 053	6 053	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇİMENTO (ÇEİS)	200	200	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-
CEMENT	200	200	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-
DERİ (TÜDİS)	1 125	970	86.2	155	13.8	-	-	-	-	-	-
LEATHER	840	588	70.0	-	-	252	30.0	-	-	-	-
FOOD	1 437	415	28.9	-	-	1 022	71.1	-	-	-	-
KAĞIT	90 646	83 277	91.9	540	0.6	6 829	7.5	-	-	-	-
PAPER	13 378	13 232	98.9	-	-	-	-	146	1.1	-	-
KİMYA (KİPLAS)	12 778	9 989	78.2	685	5.4	2 104	16.5	-	-	-	-
CHEMICALS	930	930	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-
METAL (MESS)	454	-	-	454	100.0	-	-	-	-	-	-
METAL	12 750	8 956	70.2	3 787	29.7	7	0.1	-	-	-	-
ŞEKER	3 049	1 706	56.0	1 240	40.7	103	3.4	-	-	-	-
SUGAR											
TEKSTİL											
TEXTILE											
TOPRAK											
CLAY											
TURİZM											
TOURISM											
YEREL YÖNETİM (MİKSEN)											
LOCAL ADMINISTRATION											
YEREL YÖNETİM (MİS)											
LOCAL ADMINISTRATION											
TOPLAM TOTAL	148 579	131 255	88.3	6 861	4.6	10 317	6.9	146	0.1	0	0.0

(1) İLAÇ'a ilişkin bilgiler tamamlanamadığından değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Because of incomplete data the PHARMACEUTICALS is left out of evaluation.

(2) Araştırma kapsamındaki ŞEKER ve YEREL YÖNETİM işkollarında çalışan devlet memurlarının 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'na göre üyelik durumu.

Membership of government officials in SUGAR and LOCAL ADMINISTRATION industries in the framework of this research according to the Public Officials Unions Law No. 4688

(TABLO: 7)
2011 YILINDA İŞGÜCÜ MALİYETİNİN BÖLÜNÜŞÜ (%)
DISTRIBUTION OF LABOUR COST, 2011

İşkolü Industry	İşçi Sayısı (Yıllık Ortalama) Workers (Annual Average)	Çıplak Ücret Basic Wage	Hafta Tatili ve Genel Tatil Ücretleri Payments for Weekends and Public Holidays	İzin Ücretleri Payments for Leaves	İkramiye, Prim vb. Bonuses, Premiums, etc.	Sosyal Ödemeler Social Payments	Diğer Giderler Other Costs	Toplam İşgücü Maliyeti Total Labour Cost
AĞAÇ WOOD	845	41.0	10.1	3.2	11.7	33.3	0.7	100
CAM GLASS	4 624	33.6	8.0	4.7	16.9	34.6	2.2	100
CİMENTO (ÇEİS) CEMENT	6 037	35.2	7.5	3.3	16.8	36.7	0.6	100
DERİ (TÜDİS) LEATHER	257	33.8	7.1	2.1	10.8	45.5	0.7	100
GIDA (TÜGİS) FOOD	4 095	39.3	7.2	2.8	15.2	34.0	1.5	100
İLAÇ (İEİS) PHARMACEUTICALS	1 757	39.4	8.1	2.0	15.2	34.6	0.7	100
KAĞIT PAPER	818	39.5	8.7	2.5	18.0	30.9	0.4	100
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	1 944	34.8	6.5	2.1	18.8	37.6	0.3	100
METAL (MESS) METAL	92 536	35.9	8.7	2.9	18.2	32.8	1.5	100
ŞEKER SUGAR	10 957	36.6	10.3	6.2	14.8	30.5	1.5	100
TEKSTİL TEXTILE	15 128	41.0	9.6	3.9	13.0	31.8	0.7	100
TOPRAK CLAY	1 213	36.2	8.5	2.2	15.9	36.6	0.6	100
TURİZM TOURISM	862	41.4	6.2	2.9	16.6	32.5	0.4	100
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	13 115	34.3	9.2	1.9	15.2	39.3	0.1	100
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 619	34.1	8.2	3.2	15.5	37.9	1.1	100
TOPLAM	157 807	36.4	8.6	3.0	16.9	34.0	1.1	100

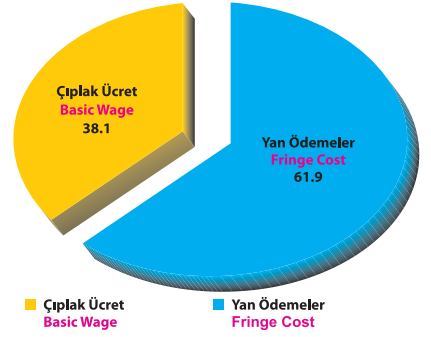
(TABLO: 8)
2011 YILINDA FİLEN ÇALIŞILAN SAAT BAŞINA İŞGÜCÜ MALİYETİ (TL/Saat)
LABOUR COST PER HOUR WORKED, 2011 (TL/Hour)

İşkolü Industry	İşçi Sayısı (Yıllık Ortalama) Workers (Annual Average)	Çıplak Ücret Basic Wage	Hafta Tatili ve Genel Tatil Ücretleri Payments for Weekends and Public Holidays	İzin Ücretleri Payments for Leaves	İkramiye, Prim vb. Bonuses, Premiums. etc.	Sosyal Ödemeler Social Payments	Diğer Giderler Other Costs	Toplam İşgücü Maliyeti Total Labour Cost
AGAÇ WOOD	845	6.29	1.55	0.49	1.79	5.11	0.11	15.34
CAM GLASS	4 624	9.30	2.22	1.30	4.68	9.58	0.61	27.69
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	6 037	6.38	1.35	0.59	3.05	6.65	0.10	18.13
DERİ (TÜDİS) LEATHER	257	6.43	1.35	0.40	2.05	8.65	0.13	19.01
GIDA (TÜGİS) FOOD	4 095	5.12	0.94	0.37	1.98	4.43	0.20	13.04
İLAC (İEİS) PHARMACEUTICALS	1 757	10.41	2.14	0.53	4.02	9.15	0.19	26.44
KAĞIT PAPER	818	8.02	1.77	0.51	3.66	6.28	0.08	20.32
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	1 944	10.47	1.96	0.63	5.65	11.31	0.09	30.11
METAL (MESS) METAL	92 536	6.17	1.49	0.50	3.13	5.63	0.26	17.18
ŞEKER SUGAR	10 957	9.71	2.74	1.64	3.93	8.09	0.41	26.51
TEKSTİL TEXTILE	15 128	4.88	1.14	0.46	1.54	3.78	0.08	11.88
TOPRAK CLAY	1 213	5.03	1.18	0.31	2.21	5.09	0.08	13.91
TURİZM TOURISM	862	9.00	1.35	0.64	3.61	7.07	0.09	21.76
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	13 115	10.61	2.84	0.59	4.69	12.14	0.04	30.92
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 619	6.67	1.61	0.63	3.03	7.41	0.21	19.57
(%)	157 807	6.93 (36.4)	1.63 (8.6)	0.58 (3.0)	3.22 (16.9)	6.46 (34.0)	0.21 (1.1)	19.03 (100)

6. YAN ÖDEMELER

Araştırma kapsamındaki 15 işkolunda, toplam işgücü maliyeti içinde ortalama olarak **"Çıplak Ücret"**in % 36.4 ve **"Yan Ödemeler"**in % 63.6 olduğu gözlenmektedir (Tablo 9). Bu itibarla, 2011 yılında anılan işkollarında yan ödemelerin tutarı çıplak ücretten fazladır.

(Tablo 9)'un incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, toplam işçilik giderleri içinde yan ödemelerin payı Cam işkolunda en fazladır (% 66.4). Bunu Deri (% 66.2) ve Yerel Yönetim (MİS %65.9) işkolları izlemektedir.

ŞEKİL 4. 2011 YILINDA ÇIPLAK ÜCRET VE YAN ÖDEMELER
DIAGRAM 4. BASIC WAGE AND FRINGE COST, 2011

(TABLO : 9)
2011 YILI ÇIPLAK ÜCRET VE YAN ÖDEMELERİN KARŞILAŞTIRILMASI (%)
COMPARISON OF BASIC WAGE AND FRINGE COST, 2011

İşkolu Industry	Çıplak Ücret Basic Wage	Yan Ödemeler Fringe Cost
AĞAÇ WOOD	41.0	59.0
CAM GLASS	33.6	66.4
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	35.2	64.8
DERİ (TÜDİS) LEATHER	33.8	66.2
GIDA (TÜGİS) FOOD	39.3	60.7
İLAÇ (İEİS) PHARMACEUTICALS	39.4	60.6
KAĞIT PAPER	39.5	60.5
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	34.8	65.2
METAL (MESS) METAL	35.9	64.1
ŞEKER SUGAR	36.6	63.4
TEKSTİL TEXTILE	41.0	59.0
TOPRAK CLAY	36.2	63.8
TURİZM TOURISM	41.4	58.6
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	34.3	65.7
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	34.1	65.9
ORTALAMA AVERAGE	36.4	63.6

7. SOSYAL ÖDEMELERİN BÖLÜNÜŞÜ

Çalışanlara doğrudan ödenen sosyal yardımlardan ve çalışanlar hesabına yapılan kanunî ödemelerden oluşan “sosyal ödemeler”in 2011 yılındaki bölünüşü (Tablo 10) da belirtilmektedir.

(Tablo 10) un incelenmesinden en yüksek harcamanın SGK işveren primleri (% 40.3) için yapıldığı, bunu yemek (% 12.7), kıdem tazminatı (% 11.9), ulaştırma (% 9.4) giderlerinin izlediği anlaşılmaktadır.

(TABLO : 10)
2011 YILINDA SOSYAL ÖDEMELERİN BÖLÜNÜŞÜ
DISTRIBUTION OF SOCIAL PAYMENTS, 2011

Sosyal Ödemeler Social Payments	%
SGK İşveren Primleri Statutory Social Security Premiums	40.3
Yemek Meals	12.7
Kıdem Tazminatı Severance Pay	11.9
Ulaştırma Transportation	9.4
Yakacak Fuel Pay	5.5
İşsizlik Sigortası İşveren Primleri Unemployment Insurance Premiums	4.8
İş Elbisesi, Korunma Malzemeleri, vb. Work Outfit, Protective Material, etc.	4.7
İzin ve Bayram Harçlıkları Holiday and Additional Holiday Pay	4.0
İhbar Tazminatı Notification Indemnity	1.9
Aile, Çocuk ve Öğrenim Yardımları Family, Children and Education Allowances	1.2
Diğer Yasal Tazminatlar Other Statutory Indemnities	0.8
Özel Sigorta Kuruluşlarına Yapılan Ödemeler Payments to Private Insurance Schemes	0.6
Sağlık Hizmetleri, Kreş ve Spor Giderleri Health Services, Day Nurseries and Sports	0.5
Doğum, Ölüm, Evlenme Yardımları Birth, Death, Marriage Allowances	0.4
Diğer Other	1.3
TOPLAM TOTAL	100

8. İŞÇİLERİN MEDENİ HALİ VE ÇOCUK SAYISI

Araştırma kapsamına giren 15 işkolunda, 2011 yılı sonunda çalışan 159 932 işçinin % 21.6'sı bekâr, % 11.5'i çocuksuz evlidir (Tablo 11). İşçi ailelerinin geçimini sağladıkları çocuk sayısına bakıldığında, iki çocuklu işçilerin en yüksek düzeyde bulunduğu (% 30.9), bunu bir (% 24.9), üç (% 8.7) ve dört ve daha fazla çocuklu (% 2.4) işçi ailelerinin izlediği anlaşılmaktadır.

9. İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMU

(Tablo 12)nin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, okuma-yazma bilmeyen işçi sayısı ortalamalara yansımayacak düzeydeyken, sadece okur-yazar işçiler mevcuttur (% 0.1). Diploma itibariyle en büyük grubu % 59.9 ile lise (genel ve mesleki) mezunları oluşturmakta, bunu % 17.2 ile ilköğretim mezunları izlemektedir. Ortaokul (genel ve mesleki) mezunu işçiler % 11 ve yüksek (akademik ve mesleki) öğrenim mezunları % 11.8'dir. Meslek okullarından mezun işçi sayısının toplam işçi sayısına oranı % 53.3'tür.

10. PERSONEL GİRİŞ-ÇIKIŞLARI

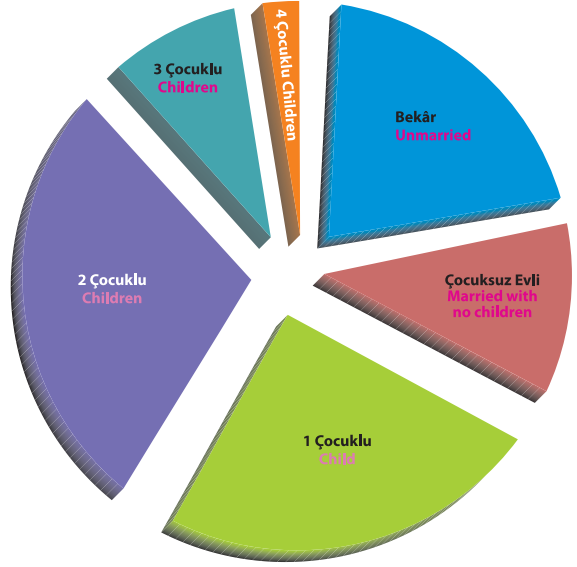
2011 yılı içinde işe alınanlar ile çeşitli nedenlerle işten ayrılanlar ve 2011 yılında istihdam edilenlerin ortalama sayıları, işkolları itibariyle (Tablo 13) de gösterilmektedir.

İşe alınanların, ortalama tüm personele oranlanması ve sonucun yüzde olarak ifadesi **“işe alınma oranı”**nı, işten ayrılanların, yine ortalama tüm personele bölünmesi ise **“işten ayrılma oranı”**nı belirtmektedir.

(Tablo 13) ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, işe alınma ve işten ayrılma oranları mevsimlik çalışmadan etkilenen Şeker ve Turizm işkollarında en yüksek düzeylerde (Şekil 2'ye de bakınız).

Öte yandan, söz konusu oranlar Yerel Yönetim işkolunda (MİKSEN) en düşük seviyelerdedir.

Araştırma kapsamındaki işkollarının tümünde ise, diğer deyimle ağırlıklı ortalamalar olarak, işe alınma oranı % 19.8 ve işten ayrılma oranı % 16.4'tür.

ŞEKİL 5. 2011 YILI SONUNDA İŞÇİLERİN MEDENİ HALİ VE ÇOCUK SAYISI
DIAGRAM 5. MARITAL STATUS AND NUMBER OF CHILDREN BY END OF 2011

(TABLO: 11)
2011 YILI SONUNDA İŞÇİLERİN MEDENİ HAL VE ÇOCUK SAYISI İTİBARIYLA BÖLÜNÜŞÜ (%)
DISPERSION OF WORKERS MARITAL STATUS AND NUMBER OF CHILDREN BY END OF 2011 (%)

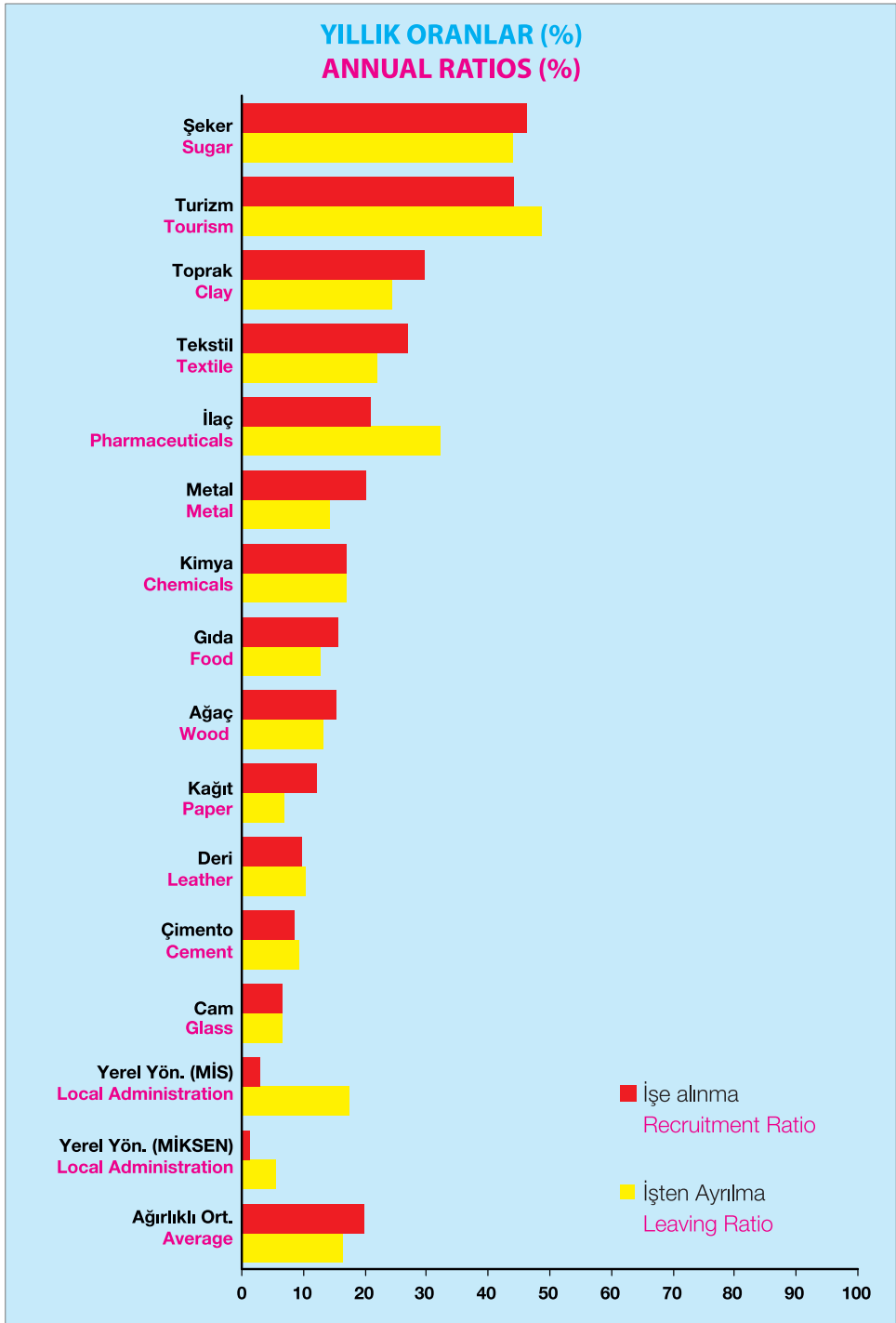
İşkolu Industry	İşçi Sayısı Workers	Bekar Unmarried	Çocuklu Evli Married with no ChildrenW	1 Çocuklu Child	2 Çocuklu Children	3 Çocuklu Children	4+ Çocuklu Children	Toplam Total
AGAÇ WOOD	858	15.7	13.1	23.4	34.4	11.8	1.6	100
CAM GLASS	4 648	14.2	5.8	24.2	42.9	11.5	1.4	100
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	6 053	11.0	7.6	25.3	37.6	13.5	5.0	100
DERİ (TÜDİS) LEATHER	252	19.4	7.5	19.0	42.1	9.5	2.4	100
GIDA (TÜGİS) FOOD	4 305	24.8	14.2	27.6	27.5	4.9	0.9	100
İLAC (İEİS) PHARMACEUTICALS	1 757	26.4	20.0	18.6	30.6	3.4	1.0	100
KAĞIT PAPER	826	8.5	13.2	27.5	42.6	7.5	0.7	100
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	1 880	18.6	16.2	22.8	34.0	7.1	1.3	100
METAL (MESS) METAL	93 519	26.4	12.5	26.3	28.0	5.9	0.9	100
ŞEKER SUGAR	12 446	2.4	10.9	20.5	35.2	19.7	11.3	100
TEKSTİL TEXTILE	15 439	23.9	10.7	26.5	28.6	8.8	1.6	100
TOPRAK CLAY	1 144	17.1	15.1	23.4	34.4	8.6	1.4	100
TURİZM TOURISM	813	21.8	13.8	23.9	28.8	9.3	2.5	100
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	12 875	13.0	7.9	18.1	41.0	15.2	4.8	100
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 117	9.3	7.8	21.2	36.0	17.9	7.8	100
TOPLAM TOTAL	159 932	21.6	11.5	24.9	30.9	8.7	2.4	100

(TABLO: 12)
2011 YILI SONUNDA İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMU İTİBARIYLA BÖLÜNÜŞÜ (%)
DISTRIBUTION OF EDUCATIONAL LEVELS BY END OF 2011 (%)

İşkolu Industry	İşçi Sayısı Workers	Okuma-Yazma Bilmeyen Illiteracy	Sadece Okur-Yazar Literacy	İlkokul Mezunu Elementary School	Ortaokul M. Secondary Sc. Genel General	Lise M. High Sc. Genel General	Yüksek Öğrenim M. Higher E. MYO ve Mes.Eğ. Fak. Vocational	Diger Other	Toplam Total
AGAÇ WOOD	858	0.0	0.0	30.2	18.9	17.1	22.8	6.5	100
CAM GLASS	4 648	0.0	0.0	7.6	4.0	14.3	57.7	0.8	100
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	6 053	0.1	0.1	12.3	7.7	16.2	50.2	0.9	100
DERİ (TÜDİS) LEATHER	252	0.4	0.0	77.4	6.3	4.8	4.8	2.0	100
GIDA (TÜGİS) FOOD	4 305	0.0	0.2	37.8	15.1	11.6	20.3	6.7	100
İLAC (İEİS) PHARMACEUTICALS	1 757	0.0	1.3	9.4	11.0	26.4	26.7	14.6	100
KAĞIT PAPER	826	0.0	0.0	14.3	9.1	16.5	39.0	1.5	100
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	1 880	0.0	0.0	11.2	13.8	19.0	39.3	10.0	100
METAL (MESS) METAL	93 519	0.0	0.0	10.7	6.7	13.8	54.8	1.2	100
ŞEKER SUGAR	12 446	0.0	0.2	28.0	22.4	19.9	25.4	1.0	100
TEKSTİL TEXTILE	15 439	0.1	0.3	24.6	16.8	33.3	15.4	0.5	100
TOPRAK CLAY	1 144	0.0	0.0	28.0	16.5	21.5	29.9	0.3	100
TURİZM TOURISM	813	0.1	0.2	19.9	16.7	25.5	7.5	17.0	100
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	12 875	0.0	0.2	34.8	13.1	18.6	20.7	8.7	100
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 117	0.0	0.3	50.4	15.8	20.6	6.5	2.7	100
TOPLAM TOTAL	159 932	0.0	0.1	17.2	10.1	17.1	42.8	2.2	100

(TABLO: 13)
2011 YILINDA PERSONEL GİRİŞ-ÇIKIŞLARI VE İLGİLİ ORANLAR
LABOUR TURNOVER 2011

İşkolü Industry	Ortalama Tüm Personel Sayısı Average of Employees (1)	Yıl İçinde İşe Alınanlar Sayısı Recruitings During 2010 (2)	Yıl İçinde İşten Ayrılanlar Sayısı Leavings During 2010 (3)	İşe Alınma Oranı Recruitment Ratio (2)/(1)*100	İşten Ayrılma Oranı Leaving Ratio (3)/(1)*100
AĞAÇ WOOD	1 095	168	146	15.3	13.3
CAM	5 865	390	382	6.6	6.5
GLASS					
ÇİMENTO (ÇEİS)	9 584	810	893	8.5	9.3
CEMENT					
DERİ (TÜDİS)	300	29	31	9.7	10.3
LEATHER					
GIDA (TÜGİS)	5 781	897	728	15.5	12.6
FOOD					
İLAC (İEİS)	4 551	955	1 472	21.0	32.3
PHARMACEUTICALS					
KAĞIT	1 449	176	99	12.1	6.8
PAPER					
KİMYA (KİPLAS)	5 117	872	867	17.0	16.9
CHEMICALS					
METAL (MESS)	119 562	23 971	16 988	20.0	14.2
METAL					
ŞEKER	13 138	6 086	5 749	46.3	43.8
SUGAR					
TEKSTİL	18 088	4 902	3 986	27.1	22.0
TEXTILE					
TOPRAK	1 533	454	372	29.6	24.3
CLAY					
TURİZM	1 126	497	549	44.1	48.8
TOURISM					
YEREL YÖNETİM (MİKSEN)	13 970	176	764	1.3	5.5
LOCAL ADMINISTRATION					
YEREL YÖNETİM (MİS)	3 847	111	671	2.9	17.4
LOCAL ADMINISTRATION					
TOPLAM TOTAL	205 006	40 494	33 697	19.8	16.4

ŞEKİL 6. İŞKOLLARI İTİBARIYLA PERSONEL GİRİŞ ÇIKIŞLARI, 2011
DIAGRAM 6. LABOUR TURNOVER BY INDUSTRIES, 2011

(TABLO: 14)
2011 YILI SONUNDA ZORUNLU İSTİHDAM ⁽¹⁾
COMPULSORY EMPLOYMENT BY END OF 2011

İşkolü Industry	İşçi Sayısı Workers	Zorunlu İstihdam Compulsory Employment				İşçi Sayısına Oranı Ratio to the Number of Workers			
		Özürlü Disabled	Eski Hükümlü Ex-Convicts	Diğer ⁽²⁾ Other	Toplam Total	Özürlü (%) Disabled	Eski Hükümlü (%) Ex-Convicts	Diğer (%) Other	Toplam (%) Total
AĞAÇ WOOD	858	27	12	16	55	3.15	1.40	1.86	6.41
CAM GLASS	4 648	166	33	48	247	3.57	0.71	1.03	5.31
ÇİMENTO (ÇEİS) CEMENT	6 053	261	76	171	508	4.31	1.26	2.83	8.39
GIDA (TÜĞİS) FOOD	4 305	162	20	215	397	3.76	0.46	4.99	9.22
İL AÇ (İEİS) PHARMACEUTICALS	1 757	71	10	21	102	4.04	0.57	1.20	5.81
KAĞIT PAPER	826	30	1	45	76	3.63	0.12	5.45	9.20
KİMYA (KİPLAS) CHEMICALS	1 880	101	7	38	146	5.37	0.37	2.02	7.77
ŞEKER SUGAR	12 446	556	258	74	888	4.47	2.07	0.59	7.13
TEKSTİL TEXTILE	15 439	480	74	260	814	3.11	0.48	1.68	5.27
TOPRAK CLAY	1 144	33	0	7	40	2.88	0.00	0.61	3.50
TURİZM TOURISM	813	29	7	5	41	3.57	0.86	0.62	5.04
YEREL YÖNETİM (MİKSEN) LOCAL ADMINISTRATION	12 875	525	203	99	827	4.08	1.58	0.77	6.42
YEREL YÖNETİM (MİS) LOCAL ADMINISTRATION	3 117	134	60	15	209	4.30	1.92	0.48	6.71
TOPLAM TOTAL	66 161	2 575	761	1 014	4 350	3.89	1.15	1.53	6.57

(1) MESSE ve TÜDİS'e ilişkin veriler tamamlanamadığından değerlendirilme dışı bırakılmıştır.

Because of incomplete data MESSE and TUDIS are left out of evaluation.

(2) Terör mağdurları, işyeri hekimi, hemşire, sağlık memuru, çevre mühendisi, iş güvenliği uzmanı, ilkyardımcı, avukat, eğitimci personel çalıştırma yükümlülüğü nedeniyle

Because of the obligation to employ terror victims, workplace doctor, nurse, medical officer, environment engineer, occupational safety expert, first aid expert, lawyer and trainer

11. ZORUNLU İSTİHDAM

13 işkolunda 2011 Aralık sonu itibariyle 66 161 işçi çalıştıran ve Araştırma kapsamında zorunlu istihdam konusunda veri derlenen 236 işyerinde 2 575'i özürlü, 761'i eski hükümlü, 1 041'i diğer (terör mağduru, işyeri hekimi ile diğer sağlık personeli, iş güvenliği uzmanı, çevre görevlisi, ilkyardımcı, avukat ve eğitici personel) olmak üzere toplam 4 350 kişi çeşitli kanunlarla getirilen zorunlu istihdam yükümlülüğü çerçevesinde istihdam edilmektedir (5763 sayılı Kanun gereğince 26.05.2008 tarihinden itibaren özel sektör kuruluşlarının eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma zorunluluğu kaldırılmış ve işyeri hekimi ve iş güvenliği mühendisi veya uzmanı çalıştırmak yerine dışarıdan hizmet alma imkanı getirilmiştir). Bu toplamın işçi sayısına oranı % 6.57'dir.

(Tablo 14)'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, zorunlu istihdam yükümlülüğü gereğince istihdam edilen gruplar arasında 13 işkolunda genel ortalama olarak en yüksek oranı % 3.89 ile özürlü istihdamı temsil etmektedir.

TİSK'in 50. Kuruluş Yıldönümüne armağan ettiğimiz bu yayın, kuruluşundan bugüne TİSK'in tarihini, TİSK hakkındaki yorumlar ve fotoğraflar yoluyla yansıtmak amacıyla hazırlanmıştır.

7 Aralık 2012 günü 50.yılıni kutlayan TİSK'in 50 yıllık tarihine ışık tutan siyasi, işadami, gazeteci-yazar ve akademisyelerin görüş ve anılarından derlediğimiz bu hatıra yayınının, ülkemizin iktisadi, endüstriyel ve sosyal tarihine katkı sağlayacağı inancındayız.

www.tisk.org.tr

**TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI
KONFEDERASYONU**

YAYIN NO: 330

04.02.2013

ISBN: 978-975-6728-92-5

MATSA BASIMEVİ / ANKARA - 394 20 54